

NORDMENNENS KOSTHOLD

Innvandrere spiser mer frukt og grønt enn etnisk norske

– Vi har mange flere norske kunder i helgene enn i ukedagene, sier Hong Vo, innehaver av Norvina, som selger asiatiske matvarer. Hun mener at innvandrere er flinkere til å spise frukt og grønt hele uken.

Kine Hult tekst
Kristian Jacobsen
Anders Minge foto

SAKEN

Undersøkelser viser at ungdom spiser mer usunn mat og mindre frukt og grønt enn voksne.

STOR FORSKJELL: – Vi har omtrent like mange norske som utenlandske kunder, men nordmennene kommer oftest på lørdagene, sier Hong Vo på Norvina.

KOSTHOLD: En undersøkelse Opplysningskontoret for frukt og grønt har gjort blant deltakerne av den foreldrebetalte skolefruktordningen, viser at barn av ikke-vestlige innvandrere spiser mer frukt og grønt enn barn av etniske nordmenn.

– Det kommer også fram at barn av innvandrere generelt er mer positive til frukten de får servert på skolen. Vi har en teori om at ikke-vestlige innvandrere er mer vant til å spise frukt og grønt generelt sett, og at dette viser igjen i undersøkelsen, sier prosjektleder for skolefruktordningen, Tore Angelsen. Han mener resultatet er overraskende i og med at skoler med høy andel innvandrere ofte har lavere oppslutning om skolefrukt.

POSITIV UTVIKLING: Hong Vo, som driver matvarebutikken Norvina på Nytorget i Stavanger, er derimot ikke overrasket. – Ja, vi spiser mye mer frukt og grønnsaker enn nordmenn. Det er helt sikkert, slår Vo fast. Hun har imidlertid sett en positiv utvikling i løpet av sine 26 år i Norge.

– Utvalget i butikkene er blitt mye bedre, og jeg merker at nordmenn kjøper mer grønnsaker nå enn før. Mange ber også om tips til tilberedning, siden vi har en del varer som man ikke finner i de vanlige butikkene, sier Vo, som tror at ulikhetene i bunn og grunn kommer av klimaet. – Asiatiske land er varmere, det dyrkes flere planter, og utvalget er mye bedre. Derfor har man nok utviklet andre matvaner enn folk som kommer fra land med kaldere klima.

Hun har også lagt merke til at nordmenns handlemønster er annerledes enn hos innvandrere.

– Vi har omtrent like mange norske som utenlandske kunder, men nordmennene kommer oftest på lørdagene. Det virker som om det er stor forskjell på hva de spiser i ukedagene og i helgene, mens innvandrerne kjøper grønnsaker og frukt hele uken.

BUDSJETT-TAPER: Tore Angelsen tror at skolefruktordningen vil kunne bidra til å øke fruktkonsumet hos alle, og synes derfor det er uheldig at skolefrukt kommer inn under utdanningsbudsjettet i kommunene.

– Når kommunebudsjettene blir strammere og skolene må spare penger, er det ofte skolefrukten det går ut over. Det er i og for seg forståelig, hvis alternativet er å kutte lærerstillinger eller vedlikeholdskostnader. Men det som er synd, er at det viser seg at mange barneskoler hvor det tidligere har vært et gratistilbud, kutter helt ut skolefrukt når modellen med foreldrebetaling blir innført.

Og fortsetter:

– Dette gjelder blant annet for Kristiansand og Sarpsborg, hvor nedgangen har vært påtåkkelig. Skolefrukt handler mer om å etablere gode kostvaner og skal være et bidrag til fremtidig helse. Derfor hadde det vært mer naturlig at skolefrukt kom inn på helsebudsjettene, sier Angelsen.

Bare 52 prosent av norske barneskoler er med på skolefruktordningen, og oppslutningen

hos skolene som deltar er på 31 prosent i gjennomsnitt. Totalt er 53.000 av 333.000 barneskoleelever med på den foreldrebetalte skolefruktordningen. Dette gjelder

der rene barneskoler, i og med at 1.-10.-skolene, i likhet med ungdomsskolene, har gratis skolefrukt.

kine.hult@aftenbladet.no

FEM OM DAGEN: 500 gram frukt og grønnsaker er norske helsemyndigheters anbefalte dagsdose.

Hva er egentlig fem om dagen?

FRUKT OG GRØNT: Bare 17 prosent av befolkningen oppgir at de spiser de anbefalte fem porsjonene frukt og grønnsaker om dagen. Norske helsemyndigheters anbefaling i utkast til nye kosttråd er fem porsjoner frukt og grønnsaker daglig, og hver pors-

jon er på 100 gram. Tidligere var anbefalingen 750 gram totalt, men da var også poteter medregnet, noe som ikke er tilfellet i utkastet til de nye rådene. Illustrasjonen viser et konkret eksempel på hva dagsdosen kan inneholde.

SKOLEFRUKT-ORDNINGEN

HVA: Skolefrukt deles ut gratis til alle elever ved landets ungdomsskoler og kombinerte barne- og ungdomsskoler.

BETALING: Ved de fleste barneskoler må foreldrene betale for skolefrukten. Prisen er 2,50 kroner per dag, og det offentlige subsidierer hver frukt med 1 krone.

OPPSLUTNING: 53.000 av 333.000 barneskoleelever er med på den foreldrebetalte ordningen.

GRØNT UTVALG: Hong Vo på Norvina selger mye mer frukt og grønt enn nordmenn.